

Вербовий В.П., т. в. о. начальника кафедри тактико-спеціальної, фізичної та вогневої підготовки Прикарпатського факультету НАВС

Білецька Л.В., викладач кафедри тактико-спеціальної, фізичної та вогневої підготовки Прикарпатського факультету НАВС

Стан спортивного права в українському законодавстві

Спортивна діяльність є окремим типом суспільної активності в якій сфокусовані приватні та публічні інтереси з приводу: здоров'я, працездатності, змагальної форми досягнень, масових публічних заходів, господарчого забезпечення, господарської діяльності, функціонування господарських організацій, здійснення державної підтримки спорту, тощо.

Правова природа «спортивного права» є міждисциплінарною, виходячи із складної гетерогенної природи спортивних відносин. «Спортивне право» є комплексом, що включає в себе запозичення та адаптацію правових механізмів та правових засобів цілої низки інститутів галузей права: конституційного права, цивільного права, адміністративного права, господарського права та трудового права. Розробники закону України «Про фізичну культуру і спорт» не завжди виходили із складної комплексної правової природи спортивних відносин, що призвело фактично до низької ефективності норм цього нормативно-правового акту, включаючи його численні прогалини, декларативність, відсутність системного підходу до

предмету правового регулювання.

Система права - явище динамічне, а виникнення нових галузей неминуче і залежить від рівня розвитку суспільства, тому що право, як регуляторний механізм більшості суспільних відносин не може бути сталим, ігноруючи вимоги часу та суспільні потреби. Спортивне право зумовлене об'єктивним характером суспільних відносин, які становлять предмет правового регулювання цієї галузі, а їх закономірним розвитком, має посісти, власне місце у системі права України.

Ми можемо зауважити, що спортивне право, як елемент системи права України, за своїми нормативними і функціональними властивостями поступово починає набувати ознаки самостійної галузі, в межах якої об'єднуються конкретні правові інститути, зокрема: інститут спортивного посередництва, інститут спортивного арбітражу, інститут антидопінгового і регламентного спортивного права, тощо. Водночас, законодавство України на сучасному етапі свого розвитку все ж таки вимагає істотного доопрацювання, як в частині врегулювання нових видів правовідносин, так і в частині відмежування предмету спортивного права від інших юридичних галузей, зокрема, цивільного, трудового тощо.

Також слід зазначити, що в Україні немає єдиного нормативно-правового акту, який би систематизував діюче законодавство про фізичну культуру та спорт і відображав світові тенденції в правовому регулюванні спортивних відносин. А це, звичайно, створює певний гальмівний ефект для розвитку спортивного права. На нашу думку, по-перше, вже настав час в потребі законодавчої кодифікації правових норм у досліджуваних нами сфері; по-друге, актуальності реформи у сфері фізичної культури і спорту, регулювання відносин у різних правових інститутах із урахуванням принаймні визначених європейських стандартів. Цей крок є вкрай важливим для України як асоційованого члена Євросоюзу.

Наприклад, можна взяти досвід Російської Федерації. Професор С.В. Алексєєв видав посібник «Спортивне право Росії», що призначений для студентів вищих навчальних закладів юридичних факультетів. Це перший в юриспруденції фундаментальний підручник, присвячений комплексному розгляду нормативного регулювання фізичної культури і спорту в Російській Федерації. З урахуванням останніх змін узагальнена, систематизована і прокоментована відповідна нормативна база, визначено напрями її вдосконалення. Проаналізовано практика застосування нормативних документів, що регламентують відносини у спортивній сфері. Узагальнено досвід регулювання фізичної культури і спорту в зарубіжних країнах. Детально висвітлені питання формування та викладання спортивного права - новітньої сфери правознавства в пострадянських країнах.

Отже, в умовах сьогодення на превеликий жаль недостатньо забезпечена правова регламентація спортивної галузі, в науці приділяється мало уваги розробці проблематики, які не тільки гальмують розвиток спортивного права, а й безпосередньо впливають на юридичну практику.

Також можна зауважити, що чинні норми регулюють винятково загальні положення і в реаліях практично неможливо їх застосувати на практиці.

Підсумовуючи, можемо констатувати, що спортивне право, як елемент системи права України, за своїми нормативними і функціональними властивостями поступово починає набувати ознаки самостійної галузі, в межах якої об'єднуються конкретні правові інститути: інститут спортивного посередництва, інститут спортивного арбітражу, інститут антидопінгового і регламентного спортивного права, тощо. Водночас, на сучасному етапі свого розвитку все ж таки [4].

Перспективи подальших досліджень полягають в роботі над законодавством України, яке вимагає істотного доопрацювання, як в частині врегулювання нових видів правовідносин, так і в частині відмежування предмету спортивного права від інших юридичних галузей, зокрема, цивільного та трудового.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про ратифікацію Антидопінгової конвенції» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2295-14>
2. Закон України «Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті» [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/68-16>
3. Закон України «Про антидопінговий контроль у спорті» // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 23. — ст. 112 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2353-14>.
4. Заярний О. «Спортивне право в Україні. Ознаки самостійної галузі» // Юридичний вісник України. - № 50(859), 17-23 грудня 2011 р.
5. Процик І. Термінологія спортивного права / Ірина Процик // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». - 2010. - № 675. - С. 171-174. - Серія «Проблеми української термінології»

Пташник-Середюк О.І., кандидат соціологічних наук, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС
Савчук Н.В., старший інспектор Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС

Проведення соціологічної діагностики як інструмент забезпечення наукового супроводу державних реформ